

Österbottens förbund
Pohjanmaan liitto

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Närings-, trafik- och miljöcentralen

ÖVERSVÄMNINGSGRUPPEN FÖR TOBY-LAIHELÄ ÅS AVRINNINGSSOMRÅDE LAIHIANJOEN VESISTÖALUEEN TULVARYHMÄ

Tid/Aika: ons./ke 9.4.2014 kl./klo 12:30-16:00
Plats/Paikka: NTM-centralen i Södra Österbotten, Vasa/
Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus, Vaasa

Närvarande/Läsnä:

Olav Jern	Österbottens förbund/Pohjanmaan liitto
Liisa Maria Rautio	NTM-centralen i Södra Österbotten/Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus
Kim Klemola	NTM-centralen i Södra Österbotten / Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus
Martin Söderman	Finavia
Fredrik Grannas	ÖSP
Rune Bodbacka	Korshoms kommun/Mustasaaren kunta
Anne Annila	Laihela kommun/Laihian kunta
Antti Ruokonen	Vasa stad/Vaasan kaupunki
Hannu Uitto	MTK i Södra Österbotten/Etelä-Pohjanmaan MTK
Henri Honkala	Proagria Syd-Österbotten/Proagria Etelä-Pohjanmaa
Kristiina Hakkala	NTM-centralen i Södra Österbotten/Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus
Erika Raitalampi	NTM-centralen i Södra Österbotten/Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus
Sari Yli-Mannila	NTM-centralen i Södra Österbotten/Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus

PROTOKOLL/PÖYTÄKIRJA

1. Mötet öppnas och konstaterande av mötesdeltagare/Kokouksen avaus ja kokousedustajien toteaminen

Olav Jern öppnade mötet och hälsade alla välkomna. Konstaterades att det finns nya deltagare i mötet. Mötesdeltagarna konstaterades. Ett inledningsanförande hölls före workshopen och mötet påbörjades.

***

Olav Jern avasi kokouksen ja toivotti kaikki tervetulleeksi kokoukseen. Aluksi todettiin kokouksen uudet jäsenet. Todettiin kokouksen osallistujat. Pohjustettiin alkavaa työpajaa ja kokousta.

2. Föregående mötesprotokoll/Edellisen kokouksen muistio

Protokollet från föregående möte godkändes.

***

Hyväksyttiin edellisen kokouksen muistio.

3. Godkännande av föredragningslistan/Asialistan hyväksyminen

Föredragningslistan godkändes.

***

Hyväksyttiin asialista.

4. Godkännande av karteringen av översvämningsrisker/Laihianjoen tulvariskikartoituksen hyväksyminen

Raitalampi presenterade resultaten från karteringen av översvämningsrisker i Toby–Laihela å (2014). Längs Toby–Laihela å är bostadshus utsatta för översvämningsrisker i synnerhet i Korsholms kommuns område. Objekt som är svåra att evakuera finns huvudsakligen i Laihela. I sin helhet finns i Laihela–Runsor och i bifurkationsområdet Toby–Laihela å och Kyro älv inte många specialobjekt såsom objekt som är svåra att evakuera eller objekt som förstör miljön. I området framhävs översvämningsriskerna för betydande trafikförbindelser. Rautio berättade om brister i anslutning till kartläggningens tillförlitlighet såsom att byggnadernas golvhöjd inte beaktades när översvämningsrisken för byggnaderna bedömdes. Riskkartläggningen ger dock en nödvändig allmän bild av områdets objekt som är utsatta för översvämningsrisk. När åtgärderna planeras vidare, behövs eventuellt noggrannare kartläggning. Annila frågade efter noggrannare uppgifter om hälsovårdsbyggnaden i Laihela, som hotas av översvämningsrisker. Dessutom behövs noggrannare kartor. Rautio konstaterade att en översvämningskarttjänst öppnades i början av år 2014 på miljöförvaltningens webbplats, vilken tillhandahåller alla kartor i olika skalor över översvämningsrisker som fastställts vara offentliga. I tjänsten finns också mer information om objekten. Dessutom kommer det att finnas kartor över översvämningsrisker i planen för hantering av översvämningsriskerna i Toby–Laihela ås avrinningsområde.

***

Raitalampi esitteli Laihianjoen tulvariskikartoituksen (2014) tuloksia. Laihianjoella asuinrakennuksille kohdistuu tulvariskejä erityisesti Mustasaaren kunnan alueella. Vaikeasti evakuoitavia kohteita on pääasiassa Laihiällä. Kokonaisuudessaan Laihia-Runsorin ja Laihianjoen ja Kyrönjoen bifurkaatioalueella ei ole tulvavaarassa paljoakaan erityiskohteita, kuten vaikeasti evakuoitavia tai ympäristöä pilaavia kohteita. Alueella korostuu tulvariskit merkittäville liikenneyhteyksille. Rautio kertoi tulvariskikartoituksen luotettavuuteen liittyvistä puutteista, kuten ettei rakennusten tulvariskiä arvioitaessa huomioitu rakennusten lattiakorkeuksia. Riskikartoitus antaa kuitenkin tarpeellisen yleiskuvan alueen tulvariskikohteista. Kun toimenpiteitä jatkosuunnitellaan, tarvitaan mahdollisesti tarkempaa kartoitusta. Annila kysyi tarkempia tietoja Laihiällä sijaitsevasta terveydenhoitorakennuksesta, joka on tulvavaarassa. Lisäksi tarvittaisiin tarkempia karttoja. Rautio totesi, että ympäristöhallinnon verkkosivuilla on avattu vuoden 2014 alussa tulvakarttapalvelu, josta on saatavilla eri mittakaavoissa kaikki julkiseksi määritellyt tulvariskikartat. Palvelusta saa myös lisätietoa kohteista. Lisäksi Laihianjoen vesistöalueen tulvariskien hallintasuunnitelmaan on tulossa tulvariskikarttoja.

5. Inledning till workshop II: Presentation av resultaten från workshop I och de alternativa åtgärdscombinationerna/Johdatus työpaja II:seen: Tulvariskien hallinnan työpaja I tulosten ja vaihtoehtoisten toimenpideyhdistelmien esittely

Rautio presenterade resultaten från föregående workshop I och åtgärdscombinationerna som utarbetats utgående från dem. Avsikten är att åtgärdscombinationerna ska bedömas i workshop II på basis av Finlands miljöcentrals modell. Det finns fyra åtgärdscombinationer, i vilka följande åtgärder har förenats: a) nuvarande åtgärder för översvämningsskydd och effektivisering av dem, b) kvarhållande av vattnet i avrinningsområdet med små åtgärder (min. 250 ha), c) bestående översvämningsskydd för bostadshus och specialobjekt, d) tillfälliga översvämningsskydd för bostadshus och specialobjekt, e) skydd av betydande trafikobjekt, f) muddring i Toby–Laihela å. I åtgärderna beaktas objekt utsatta för översvämningsskydd i både Laihela–Runsor och bifurkationsområdet Toby–Laihela å och Kyrö älv.

***

Rautio esitteli edellisen työpajan I tuloksia ja niiden perusteella muodostettuja toimenpideyhdistelmiä, joita on tarkoitus arvioida Suomen ympäristökeskuksen mallin perusteella työpajassa II. Toimenpideyhdistelmiä on neljä. Niissä on yhdistettynä seuraavat toimenpiteet: a) nykyiset tulvantorjunnan toimet ja niiden tehostaminen, b) veden pidättäminen valuma-alueella pienimuotoisilla toimenpiteillä (min. 250 ha), c) pysyvät tulvasuojaukset asuinrakennuksille ja erityiskohteille, d) tilapäiset tulvasuojaukset asuinrakennuksille ja erityiskohteille, e) merkittävien liikennekohteiden suojaaminen sekä f) Laihianjoen ruoppaus. Toimenpiteissä huomioidaan sekä Laihia–Runsorin että Laihianjoen ja Kyrönjoen bifurkaatioalueen tulvariskikohteet.

6. Ifyllning av blanketterna för workshop II och diskussioner om åtgärdscombinationerna/Työpaja II:n lomakkeiden täyttäminen ja keskustelu toimenpideyhdistelmistä

Rautio och Klemola presenterade varje åtgärdscombination mera ingående. Mötesdeltagarna fyllde i multikriterieanalysblanketten, i vilken varje åtgärdscombination bedömdes ur olika synvinklar såsom minskning av översvämningssolägenheter, konsekvenserna för naturen, socio-ekonomiska konsekvenser och genomförbarhet. Till slut jämfördes åtgärdscombinationerna ännu som helhet och ställdes i prioritetsordning. I blanketten efterfrågades ännu en utredning ur synvinkeln som påverkat prioritetsordningen mest. Till slut samlades blanketterna in och ett sammandrag görs upp av dem och diskussionen som fördes i workshopen, som sedan förs in i förslaget till plan för hantering av översvämningsskydderna i Toby–Laihela ås avrinningsområde.

***

Rautio ja Klemola esittelivät tarkemmin jokaisen toimenpideyhdistelmän. Kokouksen osallistujat täyttivät monitavoitearviointilomaketta, jossa jokaista toimenpideyhdistelmää arvioitiin eri näkökulmista, kuten tulvahaittojen vähenemisen, luontovaikutusten, sosio-ekonomisten vaikutusten ja toteutettavuuden kannalta. Lopuksi toimenpideyhdistelmiä verrattiin vielä kokonaisuutena ja ne laitettiin paremmuusjärjestykseen. Lomakkeessa pyydettiin vielä selvitystä paremmuusjärjestykseen eniten vaikuttaneesta näkökulmasta. Lopuksi lomakkeet kerättiin pois ja niistä sekä työpajan aikana käydystä keskustelusta koostetaan yhteenveto Laihianjoen vesistöalueen tulvariskien hallintasuunnitelmaehdotukseen.

7. Utkast till plan för hantering av översvämningsrisker i Toby–Laihela ås avrinningsområde, kapitel 6–8/Laihianjoen vesistöalueen tulvariskien hallintasuunnitelmaluonnos, luvut 6–8

Hakkala presenterade kapitel 6–8 av planen för hantering av översvämningsrisker. Kapitel 6 beskriver den preliminära bedömningen av översvämningsrisker, tidigare översvämningar i avrinningsområdet och eventuella framtida översvämningar. I kapitel 7 redogörs för kartläggningen av översvämningar i Toby–Laihela å. I kapitel 8 beskrivs de preliminära målen som har ställts upp för hanteringen av översvämningsrisker. Deltagarna ombads ge kommentarer och förslag till ändringar. Enligt överenskommelse skickas kommentarerna senast 23.4.2014 till Raitalampi och Hakkala. Kommentarer till kapitel 6 är särskilt önskvärda, eftersom det inte finns täckande information om tidigare översvämningar i Toby–Laihela ås avrinningsområde. Klemola konstaterade att Västra Finlands miljöcentral har gjort en intervjuundersökning om översvämningarna i Toby–Laihela å. Problemet med intervjuundersökningen är observationernas tillförlitlighet. Annila sade att gruppen Vanhat kuvat som är verksam i Laihela skulle kunna ha information om historiska översvämningar. Uitto kompletterade att även arkivet på tidningen Kyrönmaa skulle kunna vara till nytta.

***

Hakkala esitteli tulvariskien hallintasuunnitelman luvut 6–8. Luku 6 kuvaa tulvariskien alustavaa arviointia, aiemmin tapahtuneita tulvia vesistöalueella sekä mahdollisia tulevaisuuden tulvia. Luvussa 7 kerrotaan Laihianjoen tulvakartoituksesta. Luvussa 8 kuvataan vesistöalueelle asetetuista tulvariskien hallinnan alustavista tavoitteista. Osallistujilta pyydettiin kommentteja ja muutosehdotuksia. Sovittiin, että kommentit toimitetaan 23.4.2014 mennessä Raitalammelle tai Hakkalalle. Erityisesti kommentteja toivottiin lukuun 6, koska Laihianjoen vesistöalueella ei ole olemassa kattavaa tietoa aiemmista tulvista. Klemola totesi, että Länsi-Suomen ympäristökeskuksessa on tehty haastattelututkimus Laihianjoen tulvista. Ongelmana haastattelututkimuksessa on havaintojen luotettavuus. Annila sanoi, että Laihialla toimivasta Vanhat valokuvat –ryhmästä voisi löytyä tietoa historiallisista tulvista. Uitto täydensi, että myös Kyrönmaan lehden arkistoista voi olla hyötyä.

8. Övriga ärenden/Muut asiat:

- **Presentation av lärodomsprov: Inverkan av ändrad markanvändning på översvämningsriskerna i Risöområdet/Opinnäytetyön esittely: Muuttuvan maankäytön vaikutukset Risön alueen tulvariskeihin**

Klemola presenterade målen för och de preliminära resultaten av Iina Marttilas lärodomsprov som hon gör för NTM-centralen i Södra Österbottens enhet för vattenresurser. Undersökningsområdet är Toby–Laihela ås deltaområde, områdena mellan motorvägen och väg 715 i Vasa stad och Korsholms kommun. Målet är att utreda hur den planerade markanvändningen i området och eventuella översvämningsskydd, såsom vallar, påverkar vattnets spridning och översvämningshöjderna. Som resultat önskas en utredning om hur översvämningsskydd och ändringar av markanvändningen påverkar såsom även information om eventuella nya översvämningsrisker i området. Lärodomsprovet kan också ge lösningar på tryggheten av betydande trafikförbindelser i området med översvämningsrisk, vilket också har varit upp till diskussion i översvämningssgruppen.

***

Klemola esitteli Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen vesistöyksikössä opinnäytetyötään tekevän Iina Marttilan työn tavoitteita ja alustavia tuloksia. Tutkimusalueena on Laihianjoen suiston alue, tarkemmin moottoritien ja tien 715 läheiset alueet Vaasan ja Mustasaaren kuntien alueella. Tavoitteena on selvittää, miten alueelle kaavoitettu maankäyttö ja mahdolliset tulvasuojaukset, kuten penkereet, vaikuttavat veden leviämiseen ja tulvakorkeuksiin. Tuloksena toivotaan selvitystä tulvasuojausten ja maankäytön muutosten vaikutuksista sekä tietoa uusista mahdollisista tulvariskeistä alueella. Opinnäytetyöllä voidaan saada ratkaisuja myös tulvaryhmässä esillä olleeseen merkittävien liikenneyhteyksien turvaamiseen tulvariskialueella.

9. Nästa möte/Seuraava kokous

Nästa möte hålls 10.6.2014 kl. 13.00 i Vasa.

***

Seuraava kokous pidetään 10.6.2014 klo 13:00 Vaasassa.

10. Mötet avslutas/Kokouksen päättäminen

Ordföranden avslutade mötet.

***

Puheenjohtaja päätti kokouksen.

In fidem /Muistion vakuudeksi

Olav Jern

Erika Ritalampi